

Városi politika.

A városok kongresszusának legutóbbi ülésével kapcsolatosan kifejtettük már, hogy szerintünk milyen programmal kellene megalakítani a tervbevett Polgárligát. Kifejtettük azt is, hogy az új szövetség megalapozhatja, meggyorsíthatja is a jövőben a városok egészséges fejlődését, természetesen csak azokat, amelyek a maguk dolgát derekasan elvégzik. Amikor tehát a városok szövetezni akarnak, otthon is fel kell eszmélniök és az eddiginél összehasonlíthatatlanul nagyobb lhatározottsággal, tisztább céltudatossággal, egységesebb programmal kell a munka sorompójába állniok azért, amiért szövetezni akarnak: a polgárság megerősítéséért, nagy-nyugateurópai városok megerősítéséért, a jó közigazgatásért, az új nemzedék életképességeért, a szociális alkotások áldozásaiért és a gazdasági élet felvirágoztatásáért.

Azok a tiszteletre méltó ideák például, amelyek az utolsó évtizedben a szegedi közéletet annyszor tették izzóvá, részint nem valósulhattak meg, részint olyanok, hogy megvalósulásuk alig lendített a város fejlődésén. Nem rezeg át fájdalmas rezignáció a hangunkon, amikor arról beszélünk, hogy Szegeden kellett volna az új egyetemnek egyikének épülni, ha kizárólag országos szempontok mérlegeltetnek a döntésnél. Tudjuk, hogy sokat veszítettünk, amiért az egyetem és a vele kapcsolatos egyéb intézmények nem Szegedet fejlesztik tudományos centrummá, de sohasem tévesztettük szem elől, hogy a fejlődés olyan utjai kínálkoznak számunkra, amelyek — ha rájuk találunk — bőségesen kárpótolnak mindenért, amit elvesztettünk, amit meg nem tettünk vagy amit hibásan alkottunk.

A régi ideológiákat a háboru eddig is alaposan átfurmálta, a nagy világrendés szegény és szerény szegedieknek is mutogatja az egyedül helyes irányt. Egyre erősebb hitünké válik, ami körül a régiek sokat pihatóldoztak, hogy egyetlen várospolitikai van, amely Szegedet az elmúltakért kárpótolhatja, a jövője tekintetében bizalommal töltheti el: Szegedet a magyarországi mezőgazdasági ipar gőcpontjává kell tenni. A város fekvése, földekben való gazdagsága, a szomszédos hatalmas birtokok, a magyar mezőgazdasági iparnak a mezőgazdaságnál is kezdetlegesebb állapota olyan tényezők, amelyek szerencsés találkozásából virágzó ipart lehet ebben a városban elővarázsolni. Nemcsak egyesek, egyes kereseti ágak, vagy társadalmi osztályok számára teremtetett konjunkturákat a háboru. Nyilvánvaló mindenki előtt, aki nyitott szemekkel figyeli az eseményeket, hogy vannak konjunkturák a városok számára is és hogy ezek a konjunkturák most kezdenek érlelődni. A pénzhiány, az anyagokban való hiány, a Balkánnal való összeköttetés nagy perspektívája, amelynek kifejlesztésén kölcsönösen kell munkálkodni, a már is egyre élénkebbülő vállalkozási kedv nem hagyhatja érintetlenül a szegedi hatóságot. Azon kell lenni, hogy a pénz, amely iparvállalatokban keres elhelyeződést, el ne kerüljön bennünket. Édesgessük ide a vállalkozót, fogadjuk előzékenyen és a város érdekeinek sérelme nélkül tegyünk meg mindent, ami módunkban van, hogy megkezdődjék tisztes és nagyértékű, de ijesztően csekély számú gyárkémenyeink szaporodása.

Azért, hogy az egyetem nem ide került, az akkori hatóságot nem hibáztathatjuk. Annak érdekében, hogy ide kerüljön, mindent megtett. Az a várospolitikai, amelynek ez volt a gerince, más okok miatt is idejét mülta. Ezt a várospolitikát rajtunk kívül álló erők juttatták csödhöz, a magunk lelkiismerete és Szeged jövője számára új, erős, az időkkel és a körülményekkel számoló irányzatban kereshetünk kárpótlást. Szeged számára csak egy ilyen irány van: a mezőgazdaság intenzívebbé tétele és virgázó mezőgazdasági ipar fejlesztése.

A stockholmi békeértekezlet kezdete.

Stockholm, május 21. Az Az Est-nek jelentik: Ma Stockholmba érkezett Weltner Jakab, a magyarországi szociáldemokrata pártnak a konferenciára küldött egyik megbízottja. A többi magyar megbízott ezen a héten érkezik meg. Az osztrák küldöttek is ma érkeztek meg. A konferencia programját a következőképpen állították össze: **21-én és 22-én tárgyal a skandináv-holland bizottság a bolgár delegátusokkal, 23-án és 24-én a német többségi szocialistákkal és a finnekkal, 25-én és 26-án az osztrákokkal, 29-én és 30-án a magyarokkal.**

A skandináv-holland bizottság ma este hosszabb manifesztumot bocsátott ki, melyben közli, hogy a skandináv-holland bizottság a szocialista béke létrehozása érdekében állandó központot alakít Stockholmban erre a munkára.

Hétfőre ideváják a francia többségi szocialista párt két tagját, akik Pétervárról utaznak haza és itt tárgyalni fognak a skandináv-holland bizottsággal.

Az északi államok és Hollandia szocialistáinak manifesztuma.

Stockholm, május 21. A Svenska Telegram Byran jelenti: A skandináv-hollandi szocialista bizottság a következő manifesztumot adta ki:

Az orosz forradalomnak, valamint azoknak a messzemenő reményeknek a hatása alatt, amelyeket a forradalom keltett, a nemzetközi szocialista iroda hollandi képviselte megtette a kezdeményező lépést a nemzetközi iroda összes osztályainak a konferenciára való egybehívására. Meghívták tehát a hadviselő államok összes többségi és kisebbségi szocialista pártjait, továbbá azokat az új pártokat, amelyek a háboru alatt alakultak.

A kezdeményezést széles körökben rokonszenvvel fogadták. A hollandi szocialista képviselő a kezdeményező lépést azokra a sürgető felhívásokra tette meg, amelyeket mindjárt a háboru kitörése után az Egyesült-Államokból, Oroszországból, Svájc-ból, Bulgáriából, Portugáliából, majd később Oroszországból, Angliából, az angol gyarmatokról és legutóbb a hollandi, svédországi, norvégiai, argentiniai, uruguayi, spanyolországi és dániai szocialistáktól kapott.

Svédország, Norvégia és Dánia szocialista pártjainak delegátusai csatlakoztak a hollandi delegáció lépéséhez. Így alakult meg a skandináv-hollandi bizottság, amely

ez alkalommal ismét meghívja a csatlakozott pártokat és a fentebb említett kisebbségi pártokat, hogy vegyenek részt a május 15-én kezdődő konferencián.

Ennek az előzetes konferenciának célja megállapítani a különböző pártoknak a világháborúval szemben elfoglalt álláspontját és azokat a konkrét megoldási módokat, amelyek elősegíthetik a béke ügyét és lehetőleg együttes szocialista programot megformulálni. A konferencia meg fogja fontolni azt a kérdést is, hogy lehetőség-e általános konferenciát összehívni? A konferencián résztvevő pártok mindegyikének meglesz az a joga, hogy az előzetes konferencia befejezéséig határozhasson a plenáris konferencia megtartása ügyében.

Közben a pétervári munkás- és katonatanács is megtette a kezdeményező lépéseket az általános konferencia egybehívására. A bizottság örömmel üdvözölte ezt a lépést, amely a munkásosztályok újabb komoly törekvéseinek jele és azt bizonyítja, hogy a munkásság számol azzal a folyton növekvő szükségességgel, hogy a nemzetközi proletáriátusnak minden erejét össze kell gyűjtenie és mozgósítania kell az imperializmussal szemben, hogy végre megszerezze a világnak a tartós és végleges békét. A skandináv-hollandi bizottság reméli, hogy meg fog egyezni azzal a küldöttséggel, amelyet a munkástanács rövid időn belül Stockholmba szándékozik küldeni arra nézve, hogy a megkezdett munka sikerének biztosítása érdekében egyesítsék az akcióit.

Az Internacionale egyetlen hadviselő fél érdekét sem képviseli, hanem a saját útján halad, a saját céljait követi. Ezek a célok pedig nem mások, mint az egész emberiség céljai. A skandináv-hollandi bizottság tetterővel és következetességgel fog igyekezni feladatát megoldani, nem fog visszariadni semmiféle nehézségtől. Ezzel az alapgondolattal alakult meg Stockholmban a proletáriátus szocialista békeakciójának állandó központja.

Hogy ezt a célt elérhessük, minden ország szocialista munkásaihoz sürgős felhívást intézünk. Éljen a szocialista munkásinternacionale!

Svédország szocialista pártja nevében: Branting, Möller, Söderberg.

Dánország nevében: Stauning.

Norvégia nevében: Vidnes.

Hollandia nevében: Albarda, Troelstra, Van Kol, Huysmans és Engberg titkár.

Repülőharc Osel-sziget fölött.

Berlin, május 21. A Wolff-ügynökség jelenti: Lebara (Osel szigete) repülő állomásról orosz repülők többször felszállottak azzal a céllal, hogy előőrsi hajóink munkáját zavarják. Május tizenharcadikán ez légi harcokra vezetett, amelyekben két repülőgépnek sikerült egy-egy ellenséges repülőgépet lezuhanásra kényszeríteni. Ezenkívül megfigyeltük, hogy két ellenséges repülőgép összeütközött és merőlegesen lezuhant. Lebara repülőállomástól északra egy orosz katonai telepről német léghajóra lőttek, mire mi bombákat dobtunk az illető telepre.

A tengerészeti vezérkar főnöke.

Az alkotmányozó nemzetgyűlés október 1-ig összeülhet.

Kopenhága, május 21. Pétervárról jelentik a Politikennek: Kormánykörökben az a vélemény uralkodik, hogy az alkotmányozó nemzetgyűlés legkésőbb október elsejéig összeülhet. Az előkészületek máris teljes erővel megindultak, azokat egy bizottság végzi, amelyet a kormány valamennyi párt képviselőiből nevezett ki. Minden husz évet betöltött polgár megkapja az aktív és passzív választójogot. Ez érvényes a Romanov-család tagjaira is, azonban a cári család jelenleg fogságban lévő tagjai csupán az aktív választójogot kapják meg. (M. T. I.)